ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA

Lieta Nr.A420140419
Lietas arhīva Nr. AA43-0594-20/8
ECLI:LV:ADAT:2020:0609.A420140419.8.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2020.gada 9.jūnijā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente Irina Kaļiņina,
tiesnese Margarita Osmane un tiesnese Roze Paegle

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu /pers. A/ pieteikumā par Satiksmes ministrijas 2018.gada 27.novembra lēmuma Nr.01.2-15/5 atcelšanu, sakarā ar /pers. A/ apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2019.gada 8.novembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Satiksmes ministrijas valsts sekretārs 2018.gada 6.jūlijā pieņēma lēmumu Nr.01.2-15/1 ierosināt disciplinārlietu pret pieteicēju Satiksmes ministrijas valsts sekretāra vietnieku /pers. A/.

Disciplinārlietu komisija 2018.gada 4.oktobrī sastādīja atzinumu Nr.01.2-15/3 (turpmāk – Atzinums), kurā konstatēja, ka pieteicējs ir izdarījis disciplinārpārkāpumu, kas saistīts ar negodprātīgu valsts finanšu līdzekļu izmantošanu. Pieteicējs 2018.gada 20., 21. un 27.aprīlī savām personiskajām vajadzībām izmantojis dienesta auto */transportlīdzeklis/* (turpmāk –transportlīdzeklis) un šofera pakalpojumus. Pieteicējs paskaidrojis, ka dienesta transportu izmantojis, lai nokļūtu no savas dzīvesvietas / adrese/, uz darba vietu, jo uzskatījis, ka viņš un viņa ģimene tiek novērota, baidījies par savu un ģimenes drošību. Dienesta transporta līdzekļa izmantošana bijusi nepieciešama darba pienākumu izpildīšanai, jo sabiedriskā transporta izmantošana no pieteicēja dzīvesvietas līdz darba vietai nav iespējama un apgrūtina darba efektivitāti.

Komisija atzina, ka šāds skaidrojums pats par sevi nav pietiekams, lai pamatotu dienesta transporta izmantošanu personīgām vajadzībām. Nebija tiesiska pamata izmantot dienesta transportlīdzekli nokļūšanai no dzīvesvietas uz darba vietu. Lietā nav konstatējams, ka darba pienākumus būtu bijis jāpilda teritorijā, kurā objektīvu iemeslu dēļ nevar nokļūt ar sabiedrisko transportu vai bez autotransporta izmantošanas. Komisija konstatēja, ka sabiedriskais transports nodrošina personu nokļūšanu no Baltezera līdz Rīgas Starptautiskajai autoostai, tādējādi noraidāms pieteicēja arguments, ka nav iespējams izmantot sabiedrisko transportu un tā izmantošana apgrūtina darba efektivitāti. Komisija respektēja pieteicēja bažas par bērna drošību, un tas ir vērtējams kā apstāklis, kas mīkstina atbildību par disciplinārpārkāpumu. Ņemot vērā, ka ar dienesta transportlīdzekli veiktie maršruti 2018.gada 20., 21. un 27.aprīlī nav saistīti ar amata pienākumu pildīšanu, ir pamats aprēķināt finansiālos zaudējumus 61,69 *euro*.

Pamatojoties uz Atzinumu, Satiksmes ministrijas valsts sekretārs 2018.gada 27.novembrī pieņēma lēmumu Nr.01.2-15/5 (turpmāk – Lēmums) piemērot pieteicējam disciplinārsodu – rājienu – un uzdot pieteicējam atlīdzināt zaudējumus 61,69 *euro* apmērā.

[2] Nepiekrītot Lēmumam, pieteicējs vērsās Administratīvajā rajona tiesā.

Pieteikumā norādīts, ka 2019.gada 20.aprīlī šoferis nogādāja transportlīdzekli pieteicēja dzīvesvietā, pieteicēja meita tika nogādāta mācību iestādē, pieteicējs dienesta transportlīdzekli izmantoja nokļūšanai Satiksmes ministrijā un VAS „Latvijas autoceļu uzturētājs", kur viņš ir padomes priekšsēdētājs. Pēc darba dienas beigām transportlīdzekli pieteicējs nodeva. 2018.gada 21.aprīlī pieteicējs transportlīdzekli pats neizmantoja. 2018.gada 27.aprīlī pieteicējs lūdza šoferi nogādāt pieteicēja meitu uz mācību iestādi, pieteicējs pats transportlīdzekli neizmantoja. Pieteicējs norāda arī, ka Drošības policija ir sniegusi apstiprinājumu Satiksmes ministrijai par pieteicēja izsekošanu, ko veica nezināmas personas.

Pieteicējs ir iesniedzis pieprasījumu Drošības policijā ar lūgumu pieteicējam un viņa ģimenei nodrošināt aizsardzību. Tāpat lūgums uzsākt kriminālprocesu ir pieņemts izskatīšanai un nodots kompetentai amatpersonai.

Pieteicējs uzskata, ka no pieteicēja dzīvesvietas Baltezerā uz Satiksmes ministriju sabiedriskā transporta pakalpojumus nav iespējams izmantot un arī tā izmantošana apgrūtina darba pienākumu efektīvu izpildi. Papildus tam

pieteicējs norāda, ka aprēķinātie zaudējumi nav pamatoti, nav norādīts, kurai personai tie radīti, nav norādīta kredītiestāde un tās konts, kurā ir jāpārskaita minētie zaudējumi. 2018.gada 6.decembrī pieteicējs par transporta izmantošanu samaksājis 24,68 *euro*.

[3] Ar Administratīvās rajona tiesas spriedumu pieteicēja pieteikums noraidīts. Spriedums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Saskaņā ar Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likuma (turpmāk – Disciplināratbildības likums) 36.panta pirmo daļu par amata pienākumu, konkrēta rīkojuma vai uzdevuma nepamatotu nepildīšanu vai novēlotu, nolaidīgu vai nekvalitatīvu pildīšanu, tostarp tiesību aktiem neatbilstošu rīcību ar finanšu līdzekļiem, izsaka rājienu vai samazina mēnešalgu uz laiku no trim mēnešiem līdz vienam gadam, ieturot līdz 20 procentiem no mēnešalgas.

Pieteicējs sodīts par discilinārpārkāpuma – negodprātīgu valsts finanšu līdzekļu izlietošanu – izdarīšanu.

Atzinumā atzīts, ka disciplinārpārkāpums izpaudies kā transportlīdzekļa izmantošana braucieniem, kas nav saistīti ar amata pienākumu izpildi.

[3.2] Laikrakstā „Latvijas Avīze" 2018.gada 7.jūnijā publicēts raksts „Dienesta auto un šoferis – kā personiskie", kurā norādīts, ka pieteicējs savām personiskajām vajadzībām izmanto dienesta auto un autovadītāja pakalpojumus.

Izvērtējot minēto publikāciju, Satiksmes ministrijas valsts sekretārs ar 2018.gada 7.jūnija rīkojumu Nr.01-03/86 izveidoja dienesta pārbaudes komisiju, kurai tika uzdots veikt dienesta pārbaudi par rakstā norādītajiem apstākļiem.

Ar Satiksmes ministrijas valsts sekretāra 2018.gada 6.jūlija lēmumu Nr.01.2-15/1 ierosināta disciplinārlieta pret pieteicēju un izveidota disciplinārlietas izmeklēšanas komisija.

Atbilstoši Disciplināratbildības likuma 19.panta otrajai daļai disciplinārlieta ierosināma ne vēlāk kā mēneša laikā pēc tam, kad iestāde saņēmusi informāciju par faktiem vai pati ir konstatējusi faktus, kas liecina par iespējamā disciplinārpārkāpuma izdarīšanu.

Ņemot vērā, ka disciplinārlieta ierosināta viena mēneša laikā no raksta par iespējamo disciplinārlietu publicēšanas, tiesa atzina, ka disciplinārlieta ierosināta likumā noteiktajā termiņā.

[3.3] Rakstā par transportlīdzekļa izmantošanu norādīts: 1) 2018.gada 20.aprīlī plkst.9.30 transportlīdzeklis virzās pa maršrutu Garkalnes novads, Baltezers, Senču prospekts - Tallinas šoseja - viadukts - virziens uz Rīgu, pārkāpjot pieļauto braukšanas ātrumu ap 90 - 100 km/h. Tālākais maršruts: Senču, Zirņu, Skanstes, Hanzas, Eksporta iela. Pieteicējs savus pienākumus beidzis pildīt jau pirms plkst.16.00, dodoties uz mājām ar dienesta auto. Pieteicējs aizvedis uz mājām /mājas adrese/arī bērnu. Tās dienas vakarā, plkst.19.30 transportlīdzeklis no Baltezera aizbrauc Salaspils virzienā; 2) 2018.gada 21.aprīlī transportlīdzeklis izmantots, lai pieteicēja dzīvesbiedres meitu nogādātu skolā; 3) 2018.gada 27.aprīlī pieteicējs līdz Satiksmes ministrijas ēkai Rīgas centrā atbraucis pats ar savu automašīnu, taču pēc tam meiteni transportlīdzekļa vadītājs aizvedis uz skolu.

Transportlīdzekļa ceļazīmē fiksēti maršruti, kādus 2018.gada 20.aprīlī, 21.aprīlī un 27.aprīlī transportlīdzeklis veicis.

Pieteicējs 2018.gada 13.jūnija paskaidrojumā norāda, ka viņš ar ģimeni dzīvo /adrese/, tāpēc no dzīvesvietas uz darbu Satiksmes ministrijā objektīvu iemeslu dēļ sabiedriskā transporta pakalpojumus nav iespējams izmantot. Par autotransporta izmantošanu darba vajadzībām uzskatāma arī tā lietošana, ja amatpersona vai darbinieks tiek nogādāts no darba vietas uz dzīvesvietu vai no dzīvesvietas uz darba vietu, ja objektīvu iemeslu dēļ sabiedriskā transporta pakalpojumus nav iespējams izmantot vai arī tā izmantošana apgrūtina darba pienākumu efektīvu izpildi. Pavasarī nezināmas personas izsekojušas viņu, viņa dzīvesbiedri un meitu. Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma normas noteic, ka par autotransporta izmantošanu darba vajadzībām uzskatāma arī tā lietošana, ja amatpersona vai darbinieks tiek nogādāts no darba vietas uz dzīvesvietu vai no dzīvesvietas uz darba vietu, ja tiek sargāta valsts amatpersonu drošība.

Transportlīdzekļa vadītājs /pers. B/ 2018.gada 13.jūnija paskaidrojumā norāda, ka viņa rīcībā nav informācijas, ka pieteicējs transportlīdzekli ir izmantojis personiskajām vajadzībām.

Braucieni maršrutā no pieteicēja dzīvesvietas uz darba vietu ir pamatoti, jo pieteicēja dzīvesvietā objektīvu iemeslu dēļ sabiedriskā transporta pakalpojumus nav iespējams izmantot.

Pieteicējs 2018.gada 28.jūnija paskaidrojumā norādījis, ka 2018.gada 20.aprīlī transportlīdzekļa vadītājs ieradies viņa dzīvesvietā, jo ar sabiedrisko transportu nav iespējams aizbraukt uz darba vietu. Autovadītājs nodevis pieteicēja rīcībā transportlīdzekli. Pieteicējs 2018.gada 20.aprīlī transportlīdzekli izmantojis, lai ierastos darbā Satiksmes ministrijā un VAS „Latvijas autoceļu uzturētājs", kur pieteicējs ir padomes priekšsēdētājs.

Paskaidrojumā norādīts, ka 2018.gada 21.aprīlī pats neesot izmantojis transportlīdzekli. 2018.gada 27.aprīli lūdzis autovadītāju nogādāt viņa meitu no /adrese 1/ uz meitas mācību vietu, bet pats neesot izmantojis transportlīdzekli. Vienlaikus paskaidrojumā vērsta uzmanība, ka ir lūgts uzsākt kriminālprocesu par vajāšanu, jo nezināmas personas ilgstoši izsekojot pieteicēju.

Pieteicējs 2018.gada 30.jūlija paskaidrojumā norāda iepriekšējos paskaidrojumos norādītos faktiskos apstākļus un uzsver, ka transportlīdzeklis izmantots, jo, pirmkārt, uz viņa dzīvesvietu nav iespējams nokļūt ar sabiedrisko transportu, otrkārt, ka viņš ticis izsekots.

No minētajiem paskaidrojumiem secināms, ka pieteicēja sniegtie paskaidrojumi kopsakarā ar citiem pierādījumiem apliecina, ka pieteicējs izmantojis transportlīdzekli nokļūšanai no dzīvesvietas uz darba vietu, jo viņu un ģimeni izseko, kā rezultātā viņam ir bijis pamats baidīties par savu un savu tuvinieku drošību. Transportlīdzekļa

izmantošanas faktu apliecina arī transportlīdzekļa vadītāja sniegtais paskaidrojums.

[3.4] Saskaņā ar Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 5.^{2}panta otro un trešo daļu publiskas personas īpašumā, valdījumā vai lietošanā esošais autotransports, arī operatīvais transports, izmantojams tikai dienesta, darba, amata pienākumu pildīšanai. Autotransporta lietošana darba vajadzībām ir tāda autotransporta lietošana, kas nepieciešama amatpersonas vai darbinieka darba pienākumu pildīšanai, nodrošinot publiskas personas vai publiskas personas institūcijas iestādes funkciju izpildi. No minētajām tiesību normām secināms, ka Satiksmes ministrijas īpašumā, lietošanā vai valdījumā esošie transportlīdzekļi izmantojami tika darba pienākumu veikšanai. Uz to norāda arī Satiksmes ministrijas 2015.gada 8.janvāra iekšējo noteikumu Nr.01-02/1 „Dienesta transportlīdzekļu izmantošanas iekšējie noteikumi" 2.punkts, kas noteic, ka transportlīdzeklis nav atlīdzība vai pielikums pie darba algas, to izmanto kā palīglīdzekli amata pienākumu izpildei vai ministrijas funkciju veikšanai.

[3.5] Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 5.^{2}panta ceturtā daļa noteic izņēmuma gadījumus, kuros autotransports tiek izmantots amatpersonas vajadzībām, bet tā tiek uzskatīta par autotransporta izmantošanu darba vajadzībām, proti, par autotransporta izmantošanu darba vajadzībām uzskatāma arī tā lietošana šādos gadījumos: 1) attiecīgās amatpersonas vai darbinieka darba pienākumi ir saistīti ar nepieciešamību nodrošināt viņam iespēju jebkurā brīdī atgriezties pie darba pienākumu pildīšanas vai darba pienākumu pildīšanu nepieciešams nodrošināt īpašas steidzamības kārtībā, arī tādēļ, lai novērstu ārkārtas situācijas un to sekas, apdraudējumu sabiedrības veselībai vai drošībai; 2) amatpersonas vai darbinieka darba pienākumu specifika paredz to pildīšanu tādā teritorijā, kuru objektīvu iemeslu dēļ nevar sasniegt ar sabiedrisko transportu vai bez autotransporta izmantošanas; 3) tiek sargāta valsts amatpersonu drošība; 4) amatpersona vai darbinieks tiek nogādāts no darba vietas uz dzīvesvietu vai no dzīvesvietas uz darba vietu, ja objektīvu iemeslu dēļ sabiedriskā transporta pakalpojumus nav iespējams izmantot vai arī tā izmantošana apgrūtina darba pienākumu efektīvu izpildi.

Pieteicējs, gan paskaidrojumos Satiksmes ministrijai, gan pieteikumā tiesai, norāda, ka transportlīdzeklis privātām vajadzībām izmantots, jo nav iespējama nokļūšana no dzīvesvietas uz darba vietu ar sabiedrisko transportu un pieteicējs transportlīdzekli izmantojis, jo baidījis par savu drošību.

[3.6] Ministru kabineta 2016.gada 6.septembra noteikumu Nr.591 „Kārtība, kādā Valsts drošības dienests nodrošina aizsargājamo personu aizsardzību (apsardzi)" 7.punkts noteic, ka par nepieciešamību nodrošināt aizsardzību (apsardzi) valsts amatpersonai, kurai radies pēkšņs apdraudējums, valsts amatpersona vai augstākstāvoša valsts amatpersona iesniedz rakstisku ierosinājumu Valsts drošības dienestam. Valsts drošības dienesta priekšnieks, pamatojoties uz Valsts drošības dienesta veiktās apdraudējuma analīzes rezultātiem, pieņem lēmumu par drošības pasākumiem, to apjomu un organizācijas kārtību vai lēmumu atteikt drošības pasākumu veikšanu.

No minētā secināms, ka par nepieciešamību valsts amatpersonai piemērot aizsardzību, pieņem Valsts drošības dienesta direktors.

Pieteicējs norāda, ka ar iesniegumu vērsies Valsts drošības dienestā, lūdzot piemērot aizsardzību. Satiksmes ministrija no Valsts drošības dienesta un Valsts policijas saņēmusi informāciju par pieteicēja norādītajiem apstākļiem. No saņemtās informācijas neizriet, ka saistībā ar pieteicēja norādītajiem apstākļiem būtu noteikti kādi drošības pasākumi, kas paredzētu dienesta transportlīdzekļa izmantošanu.

Tiesa, konstatējot, ka pieteicējs par transportlīdzekļa izmantošanu saistībā ar drošības apsvērumiem Satiksmes ministriju informējis vien pēc tam, kad viņam pieprasīti paskaidrojumi par transportlīdzekļa izmantošanu, nevis uzreiz pēc tam, kad transportlīdzeklis ticis izmantots, atzina, ka pieteicējs iespējamo drošības risku izmanto kā pamatojumu transportlīdzekļa izmantošanai pēc pārkāpuma atklāšanas.

Pieteicējs nav norādījis, ka konkrētajā gadījumā būtu bijuši kādi ārkārtēji vai neikdienišķi apstākļi saistībā ar darba pienākumu veikšanu, kāpēc būtu nepieciešams izmantot transportlīdzekli nokļūšanai no darba vietas dzīvesvietā un no dzīvesvietas darba vietā.

Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 5.^{2}panta ceturtā daļas 4.punkts nav tulkojums tādējādi, ka ir prezumējama nepieciešamība nodrošināt dienesta transportlīdzekļa izmantošanu nokļūšanai darba vietā, ja amatpersona atsaucas uz to, ka nav iespējama nokļūšana darba vietā ar sabiedrisko transportu. Interpretējot minēto tiesību normu tik plaši, faktiski nāktos atzīt, ka likums atļauj plaši izmantot dienesta transportlīdzekli nokļūšanai darba vietā. Tiesa atzina, ka par nokļūšanu darba vietā primāri jārūpējas un jānodrošina pieteicējam pašam, bet dienesta transportlīdzekļa izmantošana būtu pieļaujama tikai izņēmuma gadījumos.

Saskaņā ar Satiksmes ministrijas 2015.gada 8.janvāra iekšējo noteikumu Nr.01-02/1 „Dienesta transportlīdzekļu izmantošanas iekšējie noteikumi" 9.punktu par transportlīdzekļa izmantošanu amata pienākumu pildīšanai vai ministrijas funkciju veikšanai uzskata arī tādus īpašos gadījumus, kad nodarbinātais izmanto transportlīdzekli ārpus noteiktā darba laika, piemēram, lai komandējuma gadījumā nokļūtu uz agru vai vēlu darba tikšanos vai tiesas sēdi, transportlīdzeklī uzpildītu degvielu, veiktu transportlīdzekļa mazgāšanu un citos objektīvi pamatotos gadījumos.

Pieteicējs ne paskaidrojumos Satiksmes ministrijai, ne pieteikumā tiesai nav norādījis uz apstākļiem, kas ļauj izmantot dienesta transportu ārpus darba laika atbilstoši minēto noteikumu regulējam.

[3.7] Saskaņā ar Disciplināratbildības likuma 6.pantu ierēdnis nav saucams pie disciplināratbildības, ja viņš atradies galējās nepieciešamības situācijā, tas ir, veicis darbības, kas bija nepieciešamas, lai novērstu kaitējumu valstij vai sabiedriskajai kārtībai, īpašumam, personu tiesībām un brīvībām vai noteiktai pārvaldes kārtībai, ja attiecīgo kaitējumu konkrētajos apstākļos nav bijis iespējams novērst ar citiem līdzekļiem un ja radītais kaitējums ir mazāks nekā novērstais.

Tiesa, ņemot vērā iepriekš minētos apstākļus, šajā lietā nesaskatīja galējas nepieciešamības situāciju.

[3.8] Saskaņā ar Valsts civildienesta likuma 15.panta pirmās daļas 1. un 3.punktu ierēdņa pamatpienākums ir ievērot likumus un citus normatīvos aktus, kā arī apzinīgi, izrādot personisko iniciatīvu un darbojoties sabiedrības interesēs, pildīt amata pienākumus, priekšniecības likumīgos rīkojumus, atbildēt par savu darbību normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un ievērot Ministru kabineta noteiktos ierēdņa uzvedības principus. Minētā likuma 16.panta pirmā daļa noteic, ka ierēdnis, pildot amata pienākumus, ir atbildīgs par savas darbības vai bezdarbības likumību.

Tiesa atzina, ka pieteicēja strīdus braucieni nebija saistīti ar dienesta pienākumu pildīšanu, kas nozīmē, ka pieteicējs dienesta transportlīdzekli šajos braucienos izmantoja savām personīgajām, nevis darba vajadzībām.

Tādējādi Satiksmes ministrija pamatoti konstatējusi, ka pieteicējs ar savu rīcību ir pieļāvis Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 5.^{2}panta otrās daļas pārkāpumu, tādējādi izdarot Disciplināratbildības likuma 36.panta pirmajā daļā paredzēto pārkāpumu.

[3.9] Disciplināratbildības likuma 10.panta otrā daļa noteic, ka disciplinārsoda mērķis ir sodīt vainīgo ierēdni, kā arī panākt, lai ierēdnis ievērotu normatīvos aktus un turpmāk atturētos no disciplinārpārkāpumu izdarīšanas. Minētā likuma 12.panta pirmā daļa noteic, ka, nosakot disciplinārsodu, ņem vērā izdarītā disciplinārpārkāpuma raksturu un tā radīto kaitējumu, ierēdņa vainas formu, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus, kā arī attiecīgajā dienestā esošo riska pakāpi radīt mantiskos zaudējumus vieglas neuzmanības gadījumā.

Izskatāmajā lietā pieteicējam piemērots vieglākais no Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likuma 36.panta pirmajā daļā paredzētajiem disciplinārsoda veidiem – rājiens.

Ievērojot, ka lēmums par disciplinārsoda piemērošanu ir daļēji brīvais administratīvais akts, proti, satura izvēles administratīvais akts, iestādei bija jāizdara lietderības apsvērumi par to, kurš no soda veidiem ir vispiemērotākais, atbilstošākais un samērīgākais.

Savukārt tiesa rīcības brīvības kontrolē pārbauda, vai iestāde nav pieļāvusi kļūdas rīcības brīvības izmantošanā – rīcības brīvības pārsniegšanu, rīcības brīvības neizmantošanu vai rīcības brīvības nepareizu jeb nepamatotu izmantošanu (neņemot vērā visus būtiskos apstākļus vai ņemot vērā neatbilstošus apstākļus) (*Paine F.J.Vācijas vispārīgās administratīvās tiesības. Vācijas Administratīvā procesa likums. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2002, 62.-63.lpp., 70.iedaļa*).

Izvērtējusi lietas materiālus saistībā ar pieteicēja izdarīto pārkāpumu, tiesa atzina, ka, piemērojot disciplinārsodu, iestāde ņēmusi vērā disciplinārpārkāpuma raksturu, amatpersonas vainas formu un pārkāpuma izdarīšanas apstākļus un sekas. Disciplinārsods konkrētajā gadījumā nav uzskatāms par nesamērīgi bargu.

Tiesas funkcija ir kontrolēt iestādes darbības tiesiskumu, nevis iestādes vietā pieņemt lēmumu par lietderību. Gadījumā, ja lēmuma pieņēmējam ir dota rīcības brīvība, tam pašam jāizšķiras par pareizo risinājumu un sava izšķiršanās ir arī jāpamato. Tiesas kompetencē nav izvērtēt, vai konkrētajā gadījumā lietderīgāk būtu piemērot citu sodu (*Senāta 2009.gada 21.oktobra lēmuma lietā SKA-741/2009 7.punkts*).

Tiesa atzina, ka Lēmuma pieņemšana bija nepieciešama, lai disciplināri sodītu pieteicēju un veicinātu sabiedrības uzticēšanos valsts pārvaldei un tam, ka valsts pārvalde nodokļu maksātāju līdzekļus izlieto pārdomāti un atbildīgi, un Lēmums ir piemērots minēto mērķu sasniegšanai. Minētos leģitīmos mērķus nav iespējams sasniegt ar līdzekļiem, kuri mazāk ierobežo pieteicējas tiesības vai tiesiskās intereses.

[3.10] Ar Lēmumu pieteicējam noteikts pienākums atlīdzināt zaudējumus 61,69 *euro* apmērā.

No Satiksmes ministrijas iesniegtā zaudējumu aprēķina redzams, ka, nosakot zaudējumu apmēru, ņemts vērā transportlīdzekļa izmantošanas laiks, šofera alga, auto nomas maksa, nobrauktie kilometri un degvielas izmaksas.

Pārbaudot minēto aprēķinu, tiesa atzina, ka tas veikts atbilstoši faktiskajiem apstākļiem un ņemot vērā zaudējumu apmēru veidojošos faktorus.

Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 15.panta trešā daļa noteic, ja amatpersona vai darbinieks ar savu rīcību nodarījis publiskai personai vai kapitālsabiedrībai zaudējumus un neatlīdzina tos labprātīgi, zaudējumus piedzen, ja no pārkāpuma izdarīšanas nav pagājuši vairāk kā četri gadi.

Saskaņā ar Disciplināratbildības likuma 9.panta otro daļu lēmuma pieņemšana disciplinārlietā neatbrīvo ierēdni no pienākuma normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos un kārtībā atlīdzināt valstij nodarīto mantisko zaudējumu, arī tādu, kas radies, atlīdzinot šā panta pirmajā daļā minēto zaudējumu vai kaitējumu.

No minētajām tiesību normām secināms, ka ierēdnim ir pienākums atlīdzināt nodarītos zaudējumus, kas viņa prettiesiskas rīcības rezultātā radušies iestādei. Attiecīgi pieteicējam pamatoti noteikts pienākums atlīdzināt ar disciplinārpārkāpumu radītos zaudējumus.

[4] Par Administratīvās rajona tiesas spriedumu pieteicējs iesniedza apelācijas sūdzību, kurā uzskata pirmās instances tiesas spriedumu par nepamatotu, atkārtojot pieteikumā izteiktus argumentus, atreferējot administratīvā procesa gaitu un citējot lietā esošo dokumentu fragmentus, kā arī lūdzot izvērtēt zaudējumu aprēķinu.

[5] Paskaidrojumā Satiksmes ministrija apelācijas sūdzību uzskata par nepamatotu, savukārt pirmās instances tiesas spriedumu atzīst par tiesisku un pamatotu.

[6] Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 304.panta pirmajai daļai apelācijas instances tiesa administratīvo lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[7] Administratīvā apgabaltiesa, izvērtējot administratīvā procesa dalībnieku izvirzīto argumentu pamatojumu kopsakarā ar lietā iesniegtajiem pierādījumiem, konstatē, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais faktu konstatējums un tiesību normu interpretācija ir pareiza un pilnībā pietiekama, tādēļ Administratīvā apgabaltiesa saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturto daļu pievienojas pirmās instances tiesas spriedumā konstatētajiem faktiem un motivācijai, to neatkārtojot. Arī atbildes uz apelācijas sūdzības argumentiem izriet no pirmās instances tiesas sprieduma pamatojuma.

Satiksmes ministrija no Valsts drošības dienesta un Valsts policijas saņemtās informācijas pamatoti secināja, ka izskatāmajā gadījumā neizriet, ka saistībā ar pieteicēja pieteikumā norādītajiem apstākļiem būtu noteikti kādi drošības pasākumi, kas paredzētu dienesta transportlīdzekļa izmantošanu tādā veidā, kā to bija darījis pieteicējs.

Secinot, ka pieteicējs par transportlīdzekļa izmantošanu saistībā ar drošības apsvērumiem Satiksmes ministriju informējis vien pēc tam, kad viņam pieprasīti paskaidrojumi par transportlīdzekļa izmantošanas apstākļiem, nevis uzreiz pēc transportlīdzekļa izmantošanas epizodes, tiesa pamatoti atzina, ka pieteicējs iespējamo drošības risku izmanto kā attaisnojumu transportlīdzekļa izmantošanai neparedzētā veidā.

[8] Apgabaltiesa neuzskata, ka lietā būtu nepieciešams vākt papildu pierādījumus, tostarp pieteicēja minētajā kriminālprocesā noskaidroto apstākļu apstiprināšanai. Lietai ir pievienots zaudējumu aprēķins (*lietas 79.lapa*), no kura ir iespējams pārliecināties par tā aprēķināšanā veiktajām aritmētiskajām darbībām, aprēķinot zaudējumu kopējo summu. Apgabaltiesa nešaubās par to, ka pieteicējam, kurš ir Satiksmes ministrijas augsta ranga amatpersona, ir zināšanas attālumu noteikšanā. Pieteicējs nav norādījis, konkrēti kas nav saprotams Satiksmes ministrijas veiktajā aprēķinā, tāpēc papildu pierādījumi aprēķina pamatojumam nav nepieciešami.

Vērtējot pieteicēja argumentus par aprēķina kā atsevišķa dokumenta juridisko formu, norādāms, ka veiktā aprēķina rezultāts kā administratīvā akta sastāvdaļa ir iekļauts Lēmumā, kas ir noformēts, ievērojot Dokumentu juridiskā spēka likuma 4.panta pirmajā daļā noteiktās prasības dokumenta noformējumam, savukārt zaudējumu aprēķina tabula ir paskaidrojošs materiāls, kam nav izvirzāmas dokumenta noformējuma prasības.

[9] Apgabaltiesa izvērtēja visus pieteicēja izvirzītos argumentus, bet sniedza pamatojumu tikai par tiem, kuriem ir nozīme no tiesību viedokļa. Pārējiem pieteicēja argumentiem izskatāmajā gadījumā nav nozīmes konkrētās lietas kontekstā, un no to rakstveida iztirzāšanas nav atkarīgs lietas izskatīšanas rezultāts.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

noraidīt /pers. A/ pieteikumu par Satiksmes ministrijas 2018.gada 27.novembra lēmuma Nr.01.2-15/5 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Senāta Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente I.Kaļiņina

Tiesnese M.Osmane

Tiesnese R.Paegle